

ព្រះរាជក្រម
យើង

នស/រកម/០២១១/០០៥

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៨ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៨៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃសមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៨ នីតិកាលទី២ ហើយក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញបានពិនិត្យធម្មនុញ្ញភាព និងបានប្រកាសថាស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ តាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ១១៣/០០១/២០១១ កបធ.ច ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃ
សមាជរដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភា**

**ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ**

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះ មានគោលដៅកំណត់ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃសមាជរដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភា ស្របតាមមាត្រា ១១៦ថ្មី និងមាត្រា ១១៧ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

សមាជរដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភា គឺជាការប្រជុំរួមគ្នានៃសមាជិករដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាសំខាន់ៗរបស់ប្រទេសជាតិក្នុងករណីចាំបាច់ ។

បន្ទាប់ទៅនេះ សមាជរដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភា ត្រូវកំណត់ហៅថា សមាជ ។

មាត្រា ៣.-

បញ្ហាសំខាន់ៗរបស់ប្រទេសជាតិមាន :

- ការកំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដល់ឯករាជ្យ អធិបតេយ្យ និង បូរណភាពទឹកដី ឬ
- ករណីប្រធានសក្តិ បណ្តាលឲ្យមានវិនាសកម្មយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ជាតិ និងប្រជាជន ឬ
- គុណវិបត្តិផ្សេងៗទៀត ដែលគណៈកម្មាធិការសមាជយល់ឃើញថា ជាបញ្ហាសំខាន់របស់ប្រទេសជាតិ ។

ប្រទេសជាតិ ។

**ជំពូកទី ២
ការរៀបចំសមាជ**

មាត្រា ៤.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ជាប្រធានសមាជ ។

ក្នុងករណីប្រធានសមាជអវត្តមាន ឬ មានធុរៈមិនអាចបំពេញមុខងារបាន ប្រធានរដ្ឋសភា ត្រូវទទួលភារកិច្ចជំនួស ។

តំណែងជំនួសប្រធានសមាជ ដូចមានចែងខាងលើនេះ អាចនឹងដូរទៅឥស្សរជនផ្សេងៗ តាម ឋានានុក្រមដូចតទៅ:

- អនុប្រធានទី១ ព្រឹទ្ធសភា

អនុប្រធានទី១ រដ្ឋសភា

- អនុប្រធានទី២ ព្រឹទ្ធសភា
- អនុប្រធានទី២ រដ្ឋសភា ។

មាត្រា ៥.-

សមាជ ត្រូវធ្វើជាសាធារណៈ នៅរាជធានីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងសាលប្រជុំរដ្ឋសភា លើកលែងតែមានការសម្រេចផ្សេងពីនេះ ចុះក្នុងលិខិតកោះប្រជុំដោយកាលៈទេសៈតម្រូវ ។

មាត្រា ៦.-

សមាជ មានគណៈកម្មាធិការសមាជមួយជាអ្នករៀបចំសមាជ ។

សមាសភាពគណៈកម្មាធិការសមាជមានដូចខាងក្រោម :

១- ប្រធានព្រឹទ្ធសភា	ប្រធាន
២- ប្រធានរដ្ឋសភា	អនុប្រធាន
៣- អនុប្រធានទី១ ព្រឹទ្ធសភា	សមាជិក
៤- អនុប្រធានទី១ រដ្ឋសភា	សមាជិក
៥- អនុប្រធានទី២ ព្រឹទ្ធសភា	សមាជិក
៦- អនុប្រធានទី២ រដ្ឋសភា	សមាជិក ។

ប្រធានគណៈកម្មការទាំងអស់នៃព្រឹទ្ធសភានិងរដ្ឋសភា ជាជំនួយការគណៈកម្មាធិការសមាជ ។

មាត្រា ៧.-

ប្រធានសមាជមានមុខងារដូចតទៅ:

- ក- ធានាការប្រព្រឹត្តទៅនៃសមាជឲ្យបានត្រឹមត្រូវ តាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ជាធរមាន
- ខ- ដឹកនាំអង្គប្រជុំនៃសមាជ
- គ- បើក និង លើកពេលប្រជុំនៃសមាជ
- ឃ- ចាត់ចែងការពិភាក្សា ហើយចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនៃការប្រជុំសមាជ
- ង- ញ៉ាំងឲ្យប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃសមាជ
- ច- រក្សាការពារសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងពេលប្រជុំសមាជ
- ឆ- ជាតំណាងសមាជក្នុងការទាក់ទងជាមួយព្រះមហាក្សត្រ និងអាជ្ញាធរសាធារណៈ ។

មាត្រា ៨.-

លេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា ត្រូវទទួលបន្ទុកជាអគ្គលេខាធិការដ្ឋានសមាជ ។

Kai

មាត្រា ៩._

រាល់ការចំណាយសម្រាប់ដំណើរការសមាជ ជាបន្ទុករបស់រដ្ឋសភា ។

**ជំពូកទី ៣
ការប្រព្រឹត្តទៅនៃសមាជ**

មាត្រា ១០._

ព្រះមហាក្សត្រ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ប្រធានរដ្ឋសភា នាយករដ្ឋមន្ត្រី អាចផ្តួចផ្តើមឲ្យមានការប្រជុំសមាជបាន ។

ប្រធានសមាជ អញ្ជើញសមាជិករដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភាឲ្យចូលរួមប្រជុំសមាជ ។

មាត្រា ១១._

ការប្រជុំសមាជនឹងយកជាការបាន លុះត្រាតែមានក្រុមលើសពីពាក់កណ្តាលនៃសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល និងក្រុមលើសពីពាក់កណ្តាលនៃសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១២._

ការអនុម័តរបស់សមាជ ត្រូវយកតាមមតិភាគច្រើនជាប់ខាតនៃចំនួនសមាជិកសមាជទាំងមូល ។

មាត្រា ១៣._

សេចក្តីសម្រេចរបស់សមាជ មានតម្លៃជាសេចក្តីសម្រេចខ្ពស់បំផុតរបស់ប្រជាជាតិ ដែលត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ និងចុះក្នុងរាជកិច្ច ។

**ជំពូកទី ៤
អន្តរប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ១៤._

សមាជប្រជុំលើកដំបូងរបស់ខ្លួន ក្នុងរយៈពេល៦០(ហុកសិប)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ ក្រោយពេលច្បាប់ជាធរមាន ដើម្បីពិនិត្យនិងអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ដោយមតិភាគច្រើនជាប់ខាតនៃ

Kol

ចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល និងដោយមតិភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ក្នុងដំណើរការនៃកិច្ចប្រជុំសមាជលើកដំបូងនេះ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ត្រូវយកមកអនុវត្ត រហូតដល់សមាជអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួនបាន ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

ព.រ.ល. ១១០២.១៧៣

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

លេខ: ១៥៤ ប.ល
រដ្ឋប្បវេណី
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១
អគ្គលេខាធិការរង្វង់រដ្ឋាភិបាល

យុន ជិនកេន

6/6

សេចក្តីស្តី

១
២០ ៤៣ ១

**បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង
នៃសមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា**

Handwritten signature

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១..

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ កំណត់អំពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃសមាជ
រដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ព្រមទាំងនីតិវិធីទាំងឡាយដែលត្រូវប្រើក្នុងសមាជ ។

ប្រការ ២..

សមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអធិបតីភាពនៃប្រធាន
ព្រឹទ្ធសភា។

សមាជិករដ្ឋសភា និងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ជាសមាជិកនៃអង្គសមាជ។

ជំពូកទី ២

អំពី ប្រធាន អនុប្រធាន និងគណៈកម្មាធិការសមាជ

ប្រការ ៣..

សមាសភាពគណៈកម្មាធិការសមាជមានដូចតទៅ ៖

- ១-ប្រធានព្រឹទ្ធសភា   ប្រធាន
- ២-ប្រធានរដ្ឋសភា   អនុប្រធាន
- ៣-អនុប្រធានទី១ ព្រឹទ្ធសភា   សមាជិក
- ៤-អនុប្រធានទី១ រដ្ឋសភា   សមាជិក
- ៥-អនុប្រធានទី២ ព្រឹទ្ធសភា   សមាជិក
- ៦-អនុប្រធានទី២ រដ្ឋសភា   សមាជិក ។

ប្រធានគណៈកម្មការទាំងអស់នៃព្រឹទ្ធសភា និងរដ្ឋសភា ជាជំនួយការ
គណៈកម្មាធិការសមាជ ។

ប្រការ ៤..

ប្រធានសមាជមានមុខងារដូចតទៅ ៖

- ក-ធានាការប្រព្រឹត្តទៅនៃសមាជឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ
និងច្បាប់ជាធរមាន។
- ខ-ដឹកនាំអង្គប្រជុំសមាជ និងគណៈកម្មាធិការសមាជ ។
- គ-បើក និងលើកពេលប្រជុំសមាជ។

me th *

ឃ-ចាត់ចែងការពិភាក្សា ហើយចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនៃ
អង្គប្រជុំ និងឯកសារផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្រេច
របស់សមាជ ។

ង-ញ៉ាំងឲ្យប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃសមាជរដ្ឋសភា និង
ព្រឹទ្ធសភា ។

ច-រក្សាការពារសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងពេលប្រជុំសមាជ ។

ឆ-តំណាងសមាជក្នុងការទាក់ទងជាមួយព្រះមហាក្សត្រ និង
អាជ្ញាធរសាធារណៈ ។

ប្រការ ៥..

អនុប្រធានសមាជ ជួយធ្វើការប្រធានទៅតាមការបែងចែកភារកិច្ចពី
ប្រធាន ។ ក្នុងករណីប្រធានសមាជអវត្តមាន ឬមានចុះមិនអាចបំពេញមុខងារ
បាន អនុប្រធានធ្វើការជួសប្រធានក្នុងឋានៈជាប្រធានស្តីទី តាមលិខិតផ្ទេរ
សិទ្ធិ ។

តំណែងជំនួសប្រធានសមាជ អាចនឹងដូរទៅឥស្សរជនផ្សេងៗ តាម
ឋានានុក្រមដូចតទៅ ៖

- ១-អនុប្រធានទី១ ព្រឹទ្ធសភា
- ២-អនុប្រធានទី១ រដ្ឋសភា
- ៣-អនុប្រធានទី២ ព្រឹទ្ធសភា
- ៤-អនុប្រធានទី២ រដ្ឋសភា ។

ប្រការ ៦..

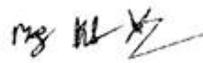
គណៈកម្មាធិការសមាជ ទទួលពិនិត្យ និងសម្រេចបញ្ជាសំខាន់របស់
ប្រទេសជាតិ ដែលត្រូវដាក់ជារបៀបវារៈរបស់អង្គប្រជុំសមាជ ។

ជំពូកទី ៣

អំពី អគ្គលេខាធិការដ្ឋានសមាជ

ប្រការ ៧..

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា ត្រូវទទួលបន្ទុកជាអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន
សមាជ ។

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានសមាជ ក្រោមការដឹកនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់គណៈ-
កម្មាធិការសមាជ ទទួលបន្ទុកកិច្ចការរដ្ឋបាល សន្តិសុខ ហិរញ្ញវត្ថុ និងសេវា
ទាំងឡាយរបស់សមាជ ។

ការកិច្ចសំខាន់ៗរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋានសមាជមាន៖

- ក-ធ្វើគម្រោងថវិកា បែបបទនៃចំណូល និងចំណាយថវិកា និង
របាយការណ៍ទូទាត់ ចំណូល ចំណាយថវិការបស់សមាជ ។
- ខ-ធ្វើកំណត់ហេតុប្រជុំសមាជ និងប្រជុំគណៈកម្មាធិការសមាជ ។
- គ-ផ្តល់គ្រប់កំណត់ហេតុ ឬសេវាខាងនីតិវិធី ច្បាប់ ជំនាញ និង
បច្ចេកទេសជូនគណៈកម្មាធិការសមាជ និងសមាជិកសមាជ ។
- ឃ-រក្សាកំណត់ហេតុ និងឯកសារទាំងអស់របស់សមាជ មិនឲ្យ
បែកខ្ញែកខ្លាយទៅខាងក្រៅ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីប្រធាន
សមាជឡើយ ។

ប្រការ ៨..

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានសមាជ ត្រូវដឹកនាំដោយអគ្គលេខាធិការរដ្ឋសភា
និងអមដោយអគ្គលេខាធិការរងតាមការចាំបាច់ ។

**ជំពូកទី ៤
អំពី របៀបវារៈ**

ប្រការ ៩..

គណៈកម្មាធិការសមាជ ជាអ្នករៀបចំរបៀបវារៈសម្រាប់កិច្ចប្រជុំសមាជ ។

ប្រការ ១០..

របៀបវារៈអង្គប្រជុំសមាជមានសេចក្តីដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- លិខិតផ្តើមរបស់ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដូចមានបញ្ញត្តិក្នុងកថា
ខ័ណ្ឌទី១ មាត្រា១០ នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅ
នៃសមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា
- បញ្ជាសំខាន់ៗ ដែលគណៈកម្មាធិការសមាជ បានសម្រេចរៀប
ក្នុងរបៀបវារៈ ។

ជំពូកទី៥
អំពីរបៀបប្រជុំសមាជ

ប្រការ ១១..

អាសនាទីក្រុមនៃសមាជិកសមាជ ត្រូវរៀបជាក្រុមៗ តាមគណបក្សនយោបាយពីមុខទៅក្រោយ ។ ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវមានសមាជិកយ៉ាងតិចដប់ប្រាំរូប ។ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងតំណាងរាស្ត្រមួយរូបអាចចូលជាសមាជិករបស់ក្រុមតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រុមនីមួយៗត្រូវមាន ប្រធានមួយរូប អនុប្រធានមួយរូប ។ គណបក្សនយោបាយណាមានអាសនៈតិច ជាងដប់ប្រាំត្រូវជ្រើសរើសក្រុមណាមួយដែលខ្លួនពេញចិត្តនៅជាមួយ ។

បញ្ជីរាយនាមរបស់ក្រុមសមាជិកសមាជ នៃគណបក្សនយោបាយ ត្រូវធ្វើជូនប្រធានសមាជ ។

ប្រការ ១២..

ការកំណត់ថ្ងៃប្រជុំ ត្រូវធ្វើជាលិខិតធ្វើជូនសមាជិកសមាជ ។
សមាជ ត្រូវធ្វើនៅរាជធានីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងសាលប្រជុំរដ្ឋសភា លើកលែងតែមានការសម្រេចផ្សេងពីនេះចុះក្នុងលិខិតកោះប្រជុំដោយកាលៈទេសៈតម្រូវ ។

ប្រការ ១៣..

លិខិតអញ្ជើញ ត្រូវមានភ្ជាប់ជាមួយនូវរបៀបវារៈប្រជុំ រៀបរយលែងតែក្នុងករណីប្រញាប់ ។

ប្រការ ១៤ ..

ក្នុងពេលប្រជុំសមាជនីមួយៗ លេខាធិការស្រង់ឈ្មោះសមាជិកសមាជដែលអវត្តមាន ។ ឈ្មោះសមាជិកដែលអវត្តមានគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត ត្រូវប្រកាសក្នុងអង្គប្រជុំ ។

ប្រការ ១៥..

ការប្រជុំសមាជ នឹងយកជាការបានលុះត្រាតែមានភ្នំមលើសពីពាក់កណ្តាលនៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល និងលើសពីពាក់កណ្តាលនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល។

Handwritten signature

បើក្រុមមិនគ្រប់ក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) នាទី ក្រោយពេលកំណត់ ចាប់ផ្តើមការប្រជុំ ប្រធានសមាជ ត្រូវលើកពេលប្រជុំ ។

ប្រការ ១៦..

សមាជ ត្រូវប្រជុំជាសាធារណៈ។ កំណត់ហេតុនៃការប្រជុំសមាជ មាន កំណត់ហេតុសង្ខេប និងកំណត់ហេតុពិស្តារ។ កំណត់ហេតុទាំងអស់ ត្រូវ តម្កល់ទុកក្នុងអគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា។

សមាជ អាចប្រជុំជាសម្ងាត់បាន តាមការស្នើសុំពីព្រះមហាក្សត្រ ពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ពីប្រធានរដ្ឋសភា ឬពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

ប្រការ ១៧..

បើមានបញ្ហាអ្វីនឹងថ្លែងជំរាបអង្គសមាជនោះ ប្រធានអាចថ្លែងមុននឹង ចាប់ ធ្វើការតាមរបៀបវារៈ ។

ប្រការ ១៨..

មុននឹងចាប់ផ្តើមកិច្ចប្រជុំនីមួយៗ សមាជអនុម័តរបៀបវារៈ និងសមាស- ភាពលេខាធិការអង្គប្រជុំចំនួនបួនរូប ដែលពីររូបជាសមាជិករដ្ឋសភា និងពីរ រូបជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ១៩..

លេខាធិការអង្គប្រជុំសមាជ ជួយប្រធានសមាជលើកិច្ចការដូចតទៅ៖

- ពិនិត្យក្រុមសម្រាប់ប្រជុំ និងនៅពេលអនុម័ត
- កត់ឈ្មោះសមាជិកសមាជ ដែលសុំបញ្ចេញយោបល់តាមលំ ដាប់មុនក្រោយ
- រៀបចំការបោះឆ្នោតចំហ ឬសម្ងាត់
- បំពេញកិច្ចការផ្សេងទៀត តាមមេសេចក្តីណែនាំរបស់ប្រធាន សមាជ ។

ប្រការ ២០..

ក្នុងការដៃកពិភាក្សា វាគ្មិនត្រូវនិយាយឆ្លាស់គ្នា អ្នកគាំទ្រនិយាយម្តង រួចអ្នកជំទាស់និយាយម្តង ។

ប្រការ ២១..

តាមគោលការណ៍ រយៈពេលនិយាយសម្រាប់សមាជិកសមាជ ត្រូវមាន កំណត់ ហើយត្រូវនិយាយតែពីប្រធានបទដែលកំពុងពិភាក្សា ។ បើនិយាយ ក្រៅប្រធានបទ ប្រធានត្រូវរំលឹកឲ្យធ្វើតាមរបៀបខាងលើនេះវិញ ។ បើ សមាជិកសមាជនោះ នៅចេសនិយាយក្រៅប្រធានបទដែល ប្រធានអង្គ ប្រជុំអាចបញ្ឈប់វាគ្មិននោះកុំឲ្យនិយាយបន្តទៅទៀត ។

ប្រការ ២២ ..

សមាជិកសមាជដែលបានចុះឈ្មោះសុំបញ្ចេញយោបល់ និយាយបាន ដប់នាទីយ៉ាងយូរ។ សមាជិកដែលគ្រាន់តែឆ្លើយតបនិយាយបានត្រឹមតែ ប្រាំនាទី។ បើប្រធានយល់ឃើញថាជាការចាំបាច់ ឬជាការមានប្រយោជន៍ ក្នុងការពិភាក្សាអាចអនុញ្ញាតបន្ថែមប្រាំនាទី។ ការបន្ថែមនេះ អាចអនុញ្ញាតឲ្យ បន្តបានពីរដងក្នុងប្រធានបទតែមួយ។

ប្រការ ២៣..

បទប្បញ្ញត្តិអំពីការចុះឈ្មោះសុំនិយាយដាច់ដាច់គ្នា និងអំពីកំណត់ រយៈពេលនិយាយនេះ ប្រើសម្រាប់តែសមាជិកសមាជមិនប្រើសម្រាប់ម្ចាស់ សំណើទេ។

ប្រការ ២៤..

ហាមមិនឲ្យនិយាយកាត់ពាក្យអ្នកដទៃ មិនឲ្យនិយាយវាយប្រហារ លើបុគ្គល មិនឲ្យសម្តែងអាការៈផ្សេងៗ ដែលនាំឲ្យខូចសណ្តាប់ធ្នាប់ ។

ជំពូកទី ៦

អំពី ការរក្សាសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ក្នុងពេលប្រជុំ

ប្រការ ២៥..

ប្រធានសមាជមានភារៈរក្សាការពារ មិនឲ្យមានភាពជ្រួលជ្របល់ និង ភយន្តរាយខាងក្នុងក្តី មកពីខាងក្រៅក្តីដែលកើតមានឡើងដល់សមាជ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចកិច្ចនេះ ប្រធានអាចសុំអន្តរាគមន៍ពីកម្លាំងនគរបាល ឬ កម្លាំងទ័ព ។

ជំពូកទី ៧
អំពី ការខានមកប្រជុំ

ប្រការ ២៦..

សមាជិកសមាជមិនអាចអវត្តមាន ដោយមិនមានការអនុញ្ញាតពីប្រធានសមាជបានឡើយ។

ក្នុងករណីបន្ទាន់ ត្រូវជូនដំណឹងមកប្រធានសមាជ តាមគ្រប់មធ្យោបាយដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

ជំពូកទី ៨
អំពី ការបញ្ចេញមតិ

ប្រការ ២៧ ..

ក្នុងបញ្ហាសំខាន់ៗទាំងឡាយដែលសមាជត្រូវពិនិត្យ សមាជបញ្ចេញមតិដោយវិធីបីយ៉ាង គឺដោយលើកដៃ ដោយបោះឆ្នោតចំហ ឬបោះឆ្នោតសម្ងាត់។

វិធីបញ្ចេញមតិដោយលើកដៃ ឬដោយបោះឆ្នោតចំហខាងលើនេះអាចធ្វើឡើងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច។

ប្រការ ២៨..

នីតិវិធីនៃការបោះឆ្នោតបញ្ចេញមតិ ដែលមានចែងក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ប្រការ៣៧ ប្រការ៣៨ថ្មី និងប្រការ៣៩ ត្រូវយកមកប្រើសម្រាប់ការបោះឆ្នោតបញ្ចេញមតិនៅក្នុងអង្គសមាជផងដែរ។

ការបោះឆ្នោតសម្ងាត់ ត្រូវកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការសមាជ។

ប្រការ ២៩..

ការអនុម័តរបស់សមាជ ត្រូវយកតាមមតិភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកសមាជទាំងមូល ។

ក្រោយបានលទ្ធផលនៃការបញ្ចេញមតិរួចហើយ ប្រធានសមាជ ត្រូវប្រកាសថាសមាជបានអនុម័តយល់ព្រមហើយ ឬថាសមាជបានអនុម័តមិនយល់ព្រមទេ ។

**ជំពូកទី ៩
អំពី វិន័យ**

ប្រការ ៣០..

ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យ ដែលមានចែងក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ប្រការ ៧៣ ប្រការ៧៤ ប្រការ៧៥ និងប្រការ៧៩ ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះ សមាជិកសមាជជនដែរ ។

ជំពូកទី ១០

អំពី ការកែប្រែបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង

ប្រការ ៣១..

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះនឹងកែប្រែបាន លុះត្រាតែមានសេចក្តីស្នើសុំពី សមាជិកមួយភាគបួនយ៉ាងតិចនៃចំនួនសមាជិកសមាជទាំងមូល ហើយត្រូវ អនុម័តយល់ព្រមដោយសម្លេងឯកភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកសមាជ ទាំងមូល ។

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះត្រូវបានអង្គសមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា
អនុម័តនៅថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ២០១១
នាសម័យប្រជុំសមាជលើកដំបូង ។
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ២០១១

ប្រធានសមាជ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

